

10
2014

België - Belgique

PB-PP

9000 GENT

BC 21557

VIERMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN SAMENLEVINGSOPBOUW GENT VZW

Cindy Franssen

Elisabeth Meuleman

Siegfried Bracke

Alexander De Croo

Tom De Meester

Freya Van den Bossche

Barbara Pas

Moderator:
Carl Devos

ieders
stem
telt.be

Gratis inkom.

Inschrijving verplicht via
samenlevingsopbouwgent.be

Gratis kinderopvang
van 13u00 tot 16u00.

Vooruit
14 mei 2014
13u30 tot 15u30

Meer info:

tel.: 09/265 84 70

e-mail: iedersstemtelt@samenlevingsopbouw.be

KOPSTUKKENDEBAT

OESO EN IMF BEPALEN VERKIEZINGSTHEMA

Eind maart presenteerde de OESO, de organisatie van 34 westerse industrielanden, een interessant rapport over sociale ongelijkheid en armoede. Daarbij kwam het tot de vaststelling dat België een modelland is wat betreft inkomensongelijkheid. Inkomensverschillen tussen de Belgische gezinnen zijn in de voorbije jaren afgenomen en de kloof tussen de rijkste en armste bevolkingsgroepen is verkleind. In 2012 hadden de 10 procent rijkste Belgen 5,6 keer meer dan de 10 procent armste Belgen. Voor de hele OESO geldt dat de rijksten gemiddeld 9,5 keer meer hebben dan de armsten. Het rapport brengt goed nieuws voor het Belgisch sociaal verzekeringsmodel: net dankzij dat dure maar stevige instrument zijn onze inwoners beter beschermd voor de ellende die andere landen zo zwaar heeft getroffen.

Jos Geysels, voorzitter van de Deceniumdoelen 2007-2017 (platform tegen armoede) plaatste meteen de nodige kanttekeningen. Hij haalt cijfers uit het 'Jaarboek Armoede en Sociale uitsluiting' aan waaruit duidelijk blijkt dat het aandeel van de 30 procent laagste inkomens daalde en dat van de rijkste 10 procent Belgen steeg... Cijfers en statistieken kunnen verschillen. Talrijke sociale diensten en voorzieningen zien in de praktijk hoe verschillende indicatoren ondertussen op rood staan: het aantal leefloners nam in 2013 toe, 27,8 procent van de Belgen loopt het risico om tijdens een periode van vier jaar even of langere tijd arm te zijn en meer mensen kunnen op het einde van de maand de eindjes niet meer aan elkaar knopen en krijgen problemen met kredieten die ze aangaan (Jaarboek 2013).

Hoe het ook zij, de conclusies van de OESO blijven bijzonder interessant en relevant. Ze dringen er openlijk op aan de kloof tussen arm en rijk te verkleinen. Angel Gurría, de secretaris-generaal van de OESO, bevestigt dat overheden de zwaksten beter moeten beschermen. Eind februari zei Christine Lagarde, topvrouw van het IMF, dat het niet volstaat om alleen naar economische groei te kijken, maar dat we ons moeten afvragen of die groei echt iedereen ten goede komt. En daarbij zijn belastingen erg efficiënt om ongelijkheid te bestrijden. Ook de ceo's van Davos hadden de mond vol van een meer gelijke samenleving.

Allemaal uitspraken van instellingen en organisaties die je niet direct in de 'linkse' hoek plaatst. Geen van allen hadden het op hun conferenties en in hun rapporten over de middenklasse. De klasse om wiens gunst alle Vlaamse politieke partijen vechten en voor wie het gros van de verkiezingsvoorstellen gelanceerd worden. De grote internationale instellingen, de machtigste en rijkste mensen in deze wereld, hadden het over de meest kwetsbaren. Hun lot vormt voor hen de sleutel tot politiek, sociaal en economisch herstel. Als dat geen sterk pleidooi is voor het écht 'activeren' van het armoedebeleid. Laat herverdeling de inzet zijn bij begrotingsdebatten en structurele hervormingen, adviseert de OESO. Een standpunt dat er mag wezen, en dat jammer genoeg in de waan van de dag rap wegdeemsterde. Geen betere pleitbezorger om het armoedebeleid eindelijk en daadwerkelijk te 'activeren'. Jos Geysels stelt: "Armoede en ongelijkheid zijn geen thema's die alleen bepaalde doelgroepen aanbelangen, ze maken deel uit van een urgent sociaal vraagstuk en verdienen een prominente plaats in de verkiezingscampagne."

Voor ieder van ons een stevige leidraad voor discussies over de verkiezingsprogramma's voor 25 mei. En meteen ook voor ons debat op 14 mei in Vooruit. Van harte welkom.

Basisv in soci

In de praktijk

Binnen de context van drie sociale hoogbouwsites (Leiekaai, Rabottorens en Nieuw Gent) steunt het opbouwwerk op een dergelijke basisvoorziening. Zowel in de Leiekaai als de Rabottorens krijgen de basisvoorzieningen vorm door het uitbouwen van een laagdrempelige ontmoetingsruimte in de woontorens. De praktijk wijst uit dat een basisvoorziening niet altijd een binnenruimte moet zijn. In Nieuw Gent is er een buitenruimte, De Tuintjes, die vertrekt vanuit het samenwerken in en rond moestuinen die zich zeer zichtbaar tussen de hoogbouwtorens bevinden waardoor heel wat bewoners zich hiermee verbonden voelen. Deze ontmoetingsplaats bereikt een diverse groep bewoners. Bijna alle bewoners kennen via via wel iemand die hier een tuintje heeft waardoor er een algemene vorm van waardering en respect is ontstaan voor deze plek. De Tuintjes worden dan ook door vele buurtbewoners en partners met lof geprezen. Wat voor buitenstaanders echter niet zichtbaar is, is het proces dat zich afspeelt om enerzijds tot dit gedragen project te komen en anderzijds het proces dat hierop volgt om met de bewoners stappen te zetten richting belangenbehartiging. Deze processen zijn eigen aan het uitbouwen van een basisvoorziening en lopen in de verschillende sites gelijk, maar zijn zeker niet dezelfde. Het gaat over andere bewonersgroepen, andere behoeften, een andere omgeving...

voorzieningen sociale hoogbouwsites

Samenlevingsopbouw Gent werkt samen met bewoners van sociale hoogbouwcomplexen aan het goed (samen)leven in de buurt. Ze doet dat door het uitbouwen van een basisvoorziening. Er wordt een ruimte voor ontmoeting aangeboden. Mensen krijgen er de mentale en fysieke ruimte om eigen competenties te ontdekken en te ontwikkelen. Ze worden geholpen hun weg te vinden naar diensten die hen met individuele kwesties kunnen ondersteunen. Er wordt actief en steeds opnieuw op zoek gegaan naar nieuwe, moeilijk te bereiken, mensen door open activiteiten, huisbezoeken, woonblokmomenten. Thema's die door meerdere mensen gesignaleerd worden, dienen als basis voor het opstarten van groepswerkingen. Daarbij kan het zowel gaan over de leefomgeving, de woonomgeving of ruime welzijnsthema's. Daarbij wordt de vraag gesteld: wat kunnen we er samen aan doen en welke partners betrekken we best bij een oplossing? Op die manier kunnen er uit de basisvoorzieningen dan projectwerkingen ontstaan, op basis van de thema's die er leven.

Mensen bereiken is meer dan werven

Het proces met de bewoners begint in de eerste plaats met het bereiken van mensen. Daarvoor zijn een grote aanwezigheid op het terrein en intensieve huisbezoeken essentieel. Dit out-

reaching werken is niet nieuw. Het vraagt van de opbouwwerkers en ervaringsdeskundigen een grote tijdsinvestering. In een sociale hoogbouwsite als Nieuw Gent wonen heel diverse bewoners samen op een kleine oppervlakte. Zo zijn er veel verschillende nationaliteiten verte-

genwoordigd, maar wonen er ook jonge gezinnen, ouderen, bewoners met een psychiatrische problematiek, ex-gedetineerden, ... samen. Bovendien kennen de bewoners elkaar niet goed en weten zij vaak niet wie hun buur is. Kleine ergernissen zoals geurhinder, lawaai... kunnen snel escaleren. Niet verwonderlijk dat bij deur aan deur huisbezoeken al deze verhalen naar boven komen. Het is vaak verrassend wat zich achter een deur afspeelt. Opbouwwerkers en ervaringsdeskundigen worden vaak geconfronteerd met situaties die om snelle actie vragen. Dit gaat om situaties waarbij het algemeen welzijn of de veiligheid van bewoners in het gedrang is. Daarbij moeten eigen professionele grenzen goed bewaakt worden. Opbouwwerkers zijn geen straathoekwerkers, sociaal assistenten van de huisvestingsmaatschappij of psychiaters. Er wordt niet gefocust op individuele hulpverlening, maar de lijn is zeer dun: niet blind zijn voor precare situaties en gericht doorverwijzen is hierbij van belang, ook al neemt die doorverwijzing vaak meer tijd in beslag dan verwacht. Door de huisbezoeken en de acties die daaraan gekoppeld zijn, zoals bemiddelen bij burenruzies of het oor te luisteren leggen bij de bewoners na een brand, ontstaat vertrouwen tussen bewoners en professionals. Wij leren hen kennen, maar zij leren ook ons kennen. Bovendien

►►►

►►► houden we de vinger aan de pols over wat er leeft onder de bewoners. Zo ontdekken we ook welke bewoners voor wat te vinden zijn en waar interesse voor is. Deze bewoners worden betrokken bij meer gerichte projectwerking. Vaak zijn het bewoners die nog geen aansluiting vonden bij andere organisaties of die voor het eerst in contact komen met vrijwilligerswerk. Zij beschikken over bepaalde competenties, maar zijn zelden of nooit geprikkeld geweest om deze in te zetten. Vanuit de basisvoorziening worden bewoners versterkt en gevormd. Het maakt het hen mogelijk zich op een positieve manier in te zetten voor hun wijk en medebewoners.

In de verschillende sites worden er vanuit de basisvoorzieningen verschillende activiteiten georganiseerd die een positieve invloed hebben in de wijk, zoals een barbecue, opkuisacties, al dan niet in het kader van de Gruute Kuis... Deze activiteiten hebben een groot bereik en krijgen veel waardering en aandacht van andere bewoners die zich op hun beurt dan weer engageren. Een basisvoorziening kan een positieve dynamiek teweeg brengen. De Tuintjes, de 019 in de Rabottorens en de Leiekaai 117 zijn hier stuk voor stuk mooie voorbeelden van.

De basisvoorziening als relatiecontract

Er is wel eens spraakverwarring over de termen basiswerk en basisvoorziening. Een basisvoorziening is een bijzondere vorm van basiswerk. Het veronderstelt namelijk een aantal zaken die aanwezig moeten zijn. Deze hebben te maken met de duur van de aanwezigheid op het terrein, de aard van de ontwikkelde activiteiten en het wederkerige karakter van de relatie tussen opbouwwerkers, vrijwilligers en bewoners die deelnemen aan de activiteiten.

DE TUINTJES

Basisvoorzieningen worden opgezet op plaatsen die voor de mensen relevant zijn. Nabijheid en toegankelijkheid zijn hier geen loze woorden. Een basisvoorziening steunt op het aangaan van duurzame relaties met de mensen die er bereikt worden. Het is een werk van lange adem.

In de werking herkennen we telkens dezelfde vijf “poten”:

Ontmoeting: de kans om op het gemak een klapje te doen met wie je er ook tegenkomt. Belangrijk in tijden van isolement en vereenzaming.

DE 019

Vrije tijd maken: als je door omstandigheden (vb. ziek of werkloos) altijd thuis bent, wordt de tijd een vijand. Terug bewust tijd maken die echt vrij is en waar je samen met anderen van kan genieten is essentieel voor de geestelijke gezondheid.

Vorming: bij vele van de problemen waarmee mensen worstelen is correcte informatie de eerste behoefte. In de basisvoorziening bieden we regelmatig info en vorming aan.

Nuldelijnschulpverlening (te begrijpen als zorg die gegeven wordt door mantelzorgers, vrijwilligers en familie): het is hartverwarmend vast te stellen hoeveel mensen nog zorg dragen voor elkaar. Ook wanneer ze het zelf absoluut moeilijk hebben. De basisvoorziening ondersteunt het netwerk dat er is en tracht er één te vormen waar het ontbreekt.

Belangenbehartiging: vanuit de kennis die we samen opbouwen leggen we ook de vinger op de wonde. Vele problemen die mensen ervaren zijn niet hun eigen schuld en hebben structurele oorzaken. We stellen samen met hen vast hoe dat werkt en bouwen van onderuit dossiers op uit waarin we oplossingen voorstellen die voor iedereen werken.

Het is expliciet in de laatste functie dat de link gemaakt wordt naar het thematische opbouwwerk. Hier gaan de opbouwwerkers in gesprek met maatschappelijk kwetsbare groepen over mogelijke beleidsvoorstellen als antwoord op de collectief ervaren problemen.

Samenlevingsopbouw ondersteunde de basisvoorzieningen in de sociale hoogbouwtorens van Nieuw Gent, Rabot en Leiekaai met personeel en werkingsmiddelen. Dit deed ze met eigen Vlaamse middelen aangevuld met lokale middelen die de stad Gent echter ter beschikking kreeg van Binnenlandse Zaken.

Die laatste werden vooral ingezet om preventief de veiligheid en leefbaarheid van de wijken samen met de bewoners aan te pakken. Wat kunnen bewoners zelf doen en met welke diensten kunnen ze samenwerken om de leefbaarheid te verhogen?

De reglementering voor de toewijzing van deze federale middelen wijzigde. Er kwam onder andere een verschuiving naar een meer repressieve aanpak van

veiligheid. Hierdoor konden onze basiswerkingen geen beroep meer doen op deze middelen.

Gelukkig vonden we de stad Gent en de dienst Gebiedsgerichte Werking overtuigd van het belang van deze basisvoorzieningen voor de mensen in de wijk. De basisvoorzieningen zullen dus vanaf april hun werking kunnen verderzetten met decretale middelen van het Vlaamse Gewest en met steun van Gentse middelen van de Gebiedsgerichte werking. Met de nieuwe samenwerking hopen we nog sterker te kunnen inzetten op wat de basisvoorzieningen echt kunnen betekenen voor bewoners: een toegangspoort naar verbinding, een weg naar probleemoplossing, vele kansen om absoluut te grijpen!

Onmisbaar

In sociale hoogbouwsites zoals Nieuw Gent, de Rabottorens en de Leiekaai zijn de basisvoorzieningen ankerplaatsen voor bewoners, maar evengoed wordt de samenwerking tussen diverse partners er actief vorm gegeven. Zo is er zowel in Nieuw Gent als in de Rabottorens een goede samenwerking tussen het straathoekwerk, de wijkmonitoren van WoninGent. Met vereende krachten wordt op zoek gegaan naar wat er leeft bij de mensen in de wijk en worden de vrijwilligers ondersteund bij hun inzet voor de wijk. In Nieuw Gent neemt Samenlevings-

opbouw het initiatief om samen met het straathoekwerk en De Zuidpoort een uniek concept uit te werken van woonblokactiviteiten. Dit zijn activiteiten in de inkomhallen van de woontorens om het basiswerk in de wijk een nieuwe impuls te geven.

Een basisvoorziening lijkt ons onmisbaar om in te spelen op specifieke noden in de wijk. Dankzij de hernieuwde afspraken met Stad Gent (zie kader hierboven) kan Samenlevingsopbouw Gent dit werk de komende periode verder zetten.

Twee vrijwilligers aan het woord

We vroegen aan enkele vrijwilligers van de 019 en *De Tuintjes* wat deze basisvoorzieningen betekenen voor hen. Hun antwoorden illustreren mooi wat het belang is van een basisvoorziening voor de bewoners.

Peter Baert: “Voor mij persoonlijk is de 019 een plaats waar ik tot rust kom. Dit is door het contact dat ik heb met medebewoners. Het contact houdt me op de hoogte van het reilen en zeilen in de Rabottoren en in de wijk. Het haalde me uit mijn isolement. Door mij in te zetten als vrijwilligers voel ik mij veel beter in mijn vel. Ik heb verschillende contacten met bewoners, zij vertrouwen me. Sommige mensen zijn blij dat ze met mij kunnen pra-

ten. Ze vertrouwen me voldoende om me hun problemen te vertellen. Als ik hun niet verder kan helpen stuur ik ze door naar de opbouwwerkers. Volgens mij komen bewoners naar de 019 om te horen wat er gaande is in de torens en in de wijk. Ze komen ook om bij andere bewoners te zitten en een praatje te slaan. Daardoor voelen de mensen zich wat minder eenzaam, want in deze blokken heb je veel te weinig contact met de andere bewoners. Aan de mensen van het beleid wil ik nog meegeven dat ze misschien eens een paar dagen kunnen komen meedraaien met de opbouwwerkers en ervaringsdeskundigen tijdens hun huisbezoeken om een beter zicht te krijgen op bepaalde problemen. Nu is het te ver van hun bed.”

Magda Vanmackelbergh: “Ik engageer mij voor *De Tuintjes* omdat ik geloof in de wijk Nieuw Gent en volgens mij kan het een topwijk worden. Het geeft mij voldoening om mensen te helpen. Ik word er zelf een beter mens van. Het heeft mij er ook toe aangezet om te starten met een opleiding. Aan de mensen van het beleid wil ik meegeven dat *De Tuintjes* nodig zijn om het isolement binnen de hoogbouw te doorbreken. Wij proberen iedereen te betrekken vanuit *De Tuintjes*, jong en oud, mensen van diverse herkomst... Met *De Tuintjes* hebben we iets in de wijk waar bewoners gewoon naartoe kunnen gaan, waar ze kunnen ontsnappen aan de dagelijkse stress.”

IN MEMORIAM

Eén van de belangrijke vrijwilligers in de Leiekaai was **Theo Janssens**, voormalig voorzitter van VIVAS. Op 14 januari overleed Theo. Theo was al enkele jaren ziek. Hij werkte mee bij verschillende projecten van Samenlevingsopbouw in de Leiekaai, waar hij ook woonde. Daarnaast was hij lid van de raad van bestuur van de Huurdersbond. Hij stond aan de wieg van het GENSH en nam vele jaren deel aan de Gensh-stuurgroep. Zijn stokpaardjes waren de transparante afrekening van huurlasten en bewonersparticipatie in de Gentse sociale huis-

vesting. Samen met de Huurdersgroep Leiekaai pleitte hij voor de afschaffing van collectieve meters in de sociale hoogbouw. Begin de jaren 2000 stond hij mee aan het roer voor de uitbouw van een ontmoetingsruimte in de *Leiekaai 117*. Een hoogtepunt voor hem was de inhuldiging van de lokale bibliotheek in aanwezigheid van Jef Geeraerts. In de weinige vrije tijd die hem nog restte bij al zijn engagement, bleek Theo een niet onverdienstelijke schilder. Maar vooral was hij een warm, geliefd man en een echte doorzetter. Theo Janssens werd 74 jaar.

Meer dan 30 jaar opbouwwerk in de Brugse Poort

We hebben de metamorfose van binnenin meegemaakt: van een volkse arbeidersbuurt naar een 'achtergestelde wijk', van een overwegend witte 'ik-geraak-hier-niet-meer-weg-wijk' naar een superdiverse aankomstwijk, van een wijk die bijna helemaal leegliep tot een overbevolkte jonge wijk.

In die veranderende realiteit was het opbouwwerk soms zijn tijd vooruit (met initiatieven zoals de woonwinkel, begrippen als 'buurtgebonden toewijs' van sociale woningen, verkeersleefbaarheidsplannen), maar liep het ook soms de feiten achterna in de steeds sneller veranderende maatschappij. Een maatschappij waar het toekomstige samenleven vorm krijgt in de stedelijke wijken van nu...

Doorheen de jaren is niet alleen de samenstelling van de wijkbevolking veranderd en gegroeid, maar ook het aantal partners, wijkorganisaties en voorzieningen is spec-

Samenlevingsopbouw Gent heeft een lange geschiedenis in de Brugse Poort. Eén van de voorlopers van het huidige opbouwwerk, het toenmalige onafhankelijke buurtwerk Fonteyneplein, ligt niet toevallig in de wijk. Na de reorganisatie van het versnipperde buurtwerk en het categoriale en functionele opbouwwerk in de jaren '80, werd het 'projectmatig opbouwwerk' gecreëerd. Meteen werd de focus gelegd op lange termijnplanning en projectmatig werken. De wijk Brugse Poort was dus één van de eerste wijken van Gent waar een opbouwwerker aan de slag ging. In de wijken Muide en Sluizen werkten twee andere opbouwwerkers (van de drie die Gent toen rijk was). Sinds de jaren '80 is het opbouwwerk bijna ononderbroken aanwezig geweest in de wijk.

taculair toegenomen. Die evolutie zien we ook in andere wijken van Gent, waarbij de richting van ver-

andering niet gemakkelijk aan te tonen is. De typische 19de-eeuwse gordelwijken maken een complexe

▲ STRAATFEEST MEIBLOEMSTRAAT

verandering mee: er is een zeer sterke verjonging (-18j), een instroom van nieuwe jongvolwassen Vlaamse suburbanisten, een instroom van nieuwkomers van bijna overal in de wereld, en een 'uitstervende' groep (hoog)bejaarde wijkbewoners.

Die veranderende context heeft ook het profiel van de opbouwwerker veranderd. In de beginjaren was de opbouwwerker een solowerker, die samen met de bewoners probeerde 'in te breken' op het politiek toneel. Nu is een opbouwwerker een teamspeler die in overleg en samenwerking met bewoners, organisaties, stads- en andere diensten meebouwt aan die nieuwe superdiverse stadswijk. Mede vanuit die vaststelling en de uitdaging om met onze beperkte middelen een verschil te maken, én het feit dat er een nieuwe dynamiek leeft in de wijk, hebben we besloten om de inzet (tweemaal een parttime) in de Brugse Poort af te bouwen. ►►►

▲ BABELUT

►►► De deelnemers van Babelut, de werking met, door en voor vrouwen met een migratieachtergrond, hebben hun plek gevonden in de wijk. Verschillende deelnemers zijn intussen actief in andere (werk)groepen, hebben zich aangesloten bij de Boerse Poort, een sportaan-

bod, het wijkgezondheidscentrum en kennen hun wijk. Er zijn nieuwe netwerken opgestart die hun kritische rol opnemen in de ontwikkeling van de wijk.

Op die manier valt het afscheid ons niet zo zwaar, ook al weten we dat het werk nog bijlange niet af is. Het

is ook geen definitief afscheid, want de werking in de Leiekaai blijft verder lopen, en via andere (stedelijke) netwerken blijft de link met de wijk behouden (o.a. het GENSH).

Op momenten van afscheid is een dankwoord uitermate gepast: aan die vele vrijwilligers in werkgroe-

pen, buurttraden, straat-, bewoners- en actiegroepen: we hebben ons werk maar kunnen doen dankzij jullie blijvende inzet en betrokkenheid. Vanuit jullie engagement en dynamiek slaagden we er (soms) in de Brugse Poort in beweging te brengen. De Brugse Poort was en is een dynamische, bruisende wijk. Dankzij de inzet van velen draagt ze vandaag alle kiemen van een wijk waar het goed wonen is, waar gewerkt wordt aan een nieuwe en mooie toekomst. We wensen alle bewoners, personeelsleden en samenwerkingspartners te danken voor die boeiende jaren en wensen de Brugse Poort een behouden verdere vaart. Het ga je altijd goed!

▼ UITLEG BEWONERSPARTICIPATIE ZUURSTOF BRUGSE POORT

Sinds de start werkten heel wat medewerkers in de wijk: Joris, Tom, Ann, Petra, Johan, Lieve, Patrice, Gülcan, Linze, Katrien, Tim, Michèle, Frank, Els, Sabine, Els, Lut, Anniek, Sandy, Freya, Geetui, Natasha, Stéphanie, Ilse, Bea, Kris, Wannes, Wouter, Rudy, Anna Maria.

Bedankt voor je inzet!

▼ HERAANLEG KOKERPARK

▼ FEEST BIJ OPENING HERAANLEG BOERDERIJPARKJE

De projecten waar Samenlevingsopbouw Gent aan meewerkte doorheen de jaren: project Rooigemlaan, bewoners- en stuurgroep herwaarderingsgebied Brugse Poort, bewoners- en stuurgroep wijkontwikkelingsgebied, 't Vergiet, project Kettingstraat-Weverstraat, project huurders Brugse Poort, buurtraad Brugse poort, verkeersleefbaarheidsproject, LENS-onderzoek, werk- en actiegroep Groene Vallei, project buurtgebonden toewijs in de Boerderijstraat, bewonersparticipatie in Zuurstof voor de Brugse Poort, Babbelut, De Precaire Puzzel, werkgroep parken en pleinen, werkgroep Acacia, werkgroep huisvesting, werkgroep verkeer, project bewonerswerking Leiekaai.

Joris Demoor, buurtopbouwwerker van het eerste uur

De positie van de 'buurtopbouwwerker' was toen inderdaad totaal anders dan vandaag de dag. Het was een éénmanspositie. Sommige traditionele wijkverenigingen zagen ons als een bedreiging. De stad (zowel beleid als vele diensten) zagen ons in het begin als stoorzenders en waren vaak niet opgezet met onze acties. Vaak wisten ze niet goed hoe ze met ons moesten omgaan... Enfin, pionierstijden. We hebben toen toch heel wat in gang gestoken/op de agenda gezet in en voor de Brugse Poort: de heraanleg van het Fonteineplein, de creatie van twee buurtparken (Kokerpark, Luizengevecht), de heraanleg van de Rooigemlaan, het uitwerken van een dossier herwaarderingsgebied...

1/3 is de max het huidige huurbeleid is geen cent waard

Netwerk tegen Armoede, Samenlevingsopbouw, het Vlaams Huurdersplatform en heel wat andere organisaties voerden in de week van 31 maart tot 4 april een campagne onder de noemer 1/3 is de max.

Met deze campagne eisen de organisaties onder andere:

- dat mensen niet meer dan 1/3 van hun inkomen aan wonen besteden;
- 150.000 bijkomende huurwoningen, waarvan de helft sociale woningen;
- een substantiële huursubsidie voor al wie volgens de minimumbudgetmethode betaalbaarheidsproblemen heeft. Dit moet gepaard gaan met huurprijsregulering;

- een woonbeleid dat aandacht heeft voor de private huurmarkt, en niet alleen inzet op eigendomsverwerving. Dat kan door de middelen die nu aan de woonbonus worden besteed, anders in te zetten.

De volledige platformtekst kan je vinden op www.eenderdeisdemax.be. Je kunt de acties ook volgen via de facebookpagina [eenderdeisdemax](https://www.facebook.com/eenderdeisdemax)

Samenlevingsopbouw Gent nam deel aan de actie op de Grote Markt van Sint-Niklaas. Huurders en vertegenwoordigers van organisaties namen er het woord. Marktgangers werden aangesproken om het platform te ondertekenen.

Lancering Torekes App

Op 20 februari zijn de digitale Torekes geboren in Rabot-Blaisantvest. Naast de papieren versie, die blijft bestaan, kunnen de wijkbewoners nu ook met de Torekes App, Torekes ontvangen en uitgeven bij de Sociale Kruidenier, de fietsenwinkel of ruilen onder elkaar. Van uit de App kan je ook alle doe- en ruilmogelijkheden bezien. De App is zodanig gemaakt dat één toestel volstaat om een betaling uit te voeren. Hierdoor kan iemand die digitale Torekes heeft ook betalen aan een bewoner die liever de papieren munt heeft. Hij moet ze dan enkel komen afhalen in het Torekes loket. Het omgekeerde is ook mogelijk: van biljetten naar digitale Torekes. Je vindt de gratis app in de Google Play Store en de Apple Store.

En nog goed nieuws voor de Torekesproject: op 3 april ontving Wouter Van Thillo namens Samenlevingsopbouw Gent de provinciale cultuurprijs voor sociaal cultureel werk. Hieraan was een geldprijs van 6000€ verbonden. Proficiat!

Actie Wereld

De kracht van 50 +

In de aanwezigheid van een 40-tal toehoorders stelde de projectgroep “Genoeg!” hun boek “De Kracht van 50+” voor in het Geuzenhuis op 12 februari 11. Gedurende een jaar werkte de projectgroep een interviewtraject uit waarbij ze de verhalen van werkloze 50-plussers verzamelde om de harde cijfers een gezicht van vlees en bloed te geven. Het boek bundelt 16 verschillende getuigenissen van werkloze 50-plussers met onder meer: hun zoektocht naar werk, de hoge eisen van de activeringscontrole van RVA en VDAB, het verdwijnen van hun sociaal netwerk, het vrijwilligerswerk die ze vol passie opnemen,

de inspanningen die ze leveren om de stereotypen rond werklozen te bekampen... In de loop van 2014 gaat de projectgroep “Genoeg!” verder op pad met hun boekje en bevragen daarbij vijf andere groepen werklozen in Vlaanderen rond hun bevindingen. Het resultaat van deze bevraging zal op 21 november e.k. te horen zijn op de tweede trefdag “Activering zoals het is... (over)leven op de arbeidsmarkt”. Meer informatie of het boekje (tegen verzendingskosten) bestellen via mail@legeportemonnees.be. Een digitale versie van het boekje “De Kracht van 50+” is te vinden op www.legeportemonnees.be.

waterdag 22 maart

In de Leie dreef op vrijdag 21 maart om 11 uur een constructie van pvc-afvoerbuizen met een spandoek. Dat spandoek riep op om water als grondrecht te erkennen. De actie kwam er in het kader van de wereldwaterdag. Enkele moedige vrijwilligers van het GENSH (Gents netwerk van sociale huurders) en opbouwerkers van Samenlevingsopbouw Gent vzw trotseerden het zeer toepasselijke natte weer om voorbijgangers bewust te maken van enkele stevige standpunten. Dat de minister van Leefmilieu Joke Schauvliege in 2012 moest melden dat er in Vlaanderen ongeveer 5000 gezinnen werden afgesloten van drinkwater, is een moderne maatschappij onwaardig. Water is een essentiële basisbehoefte, iedereen moet daarover kunnen beschikken. Aangezien je je leverancier niet vrij kan kiezen, lijkt het logisch dat er minimaal een echt sociaal

tarief voor drinkwater uitgewerkt wordt. Het kan toch niet zijn dat je woonplaats bepaalt hoeveel je betaalt voor water en of je al dan niet afgesloten wordt? Uniforme regelgeving is hierbij aangewezen. Bovendien: in verschillende sociale wooncomplexen is er slechts één opnamemeter voor het gehele gebouw (dus voor alle wooneenheden samen). Dit leidt tot absurd hoge verbruiken, lekken worden niet opgespoord en zuinig watergebruik wordt niet beloond. Een zuinig huishouden betaalde in 2010 zo 593 euro voor het waterverbruik, terwijl het Vlaamse gemiddelde in 2011 slechts 337 euro bedroeg. Een verschil van 256 euro, te gek voor

woorden! Een ander pijnpunt binnen sociale huisvesting: er wordt weinig of geen gebruik gemaakt van subsidiëring voor regenwaterputten, nochtans een concreet alternatief om kosten te drukken.

TIJDENS DE ACTIE KREGEN ALLE VOORBIJGANGERS EEN STIKKER: 'MET HET GRONDRECHT OP WATER WORDT ER NIET GESPEELD'.

Na een geslaagde campagne in 2012, trekt een nieuw partnerschap aan de kar voor een 'verse' campagne: Ieders Stem Telt, nu 2014. Regionale, federale en Europese verkiezingen: heel veel bevoegdheden die invloed hebben op ieders leven van alledag. Op volgende bladzijden lees je alles over het opgemaakte memorandum, het kopstukkendebat en hoe we samen met bewoners aan de slag gingen voor Ieders Stem Telt 2014. Voor maatschappelijk kwetsbare groepen in onze samenleving staat er - eens te meer - veel op het spel.

Kopstukkendebat op 14 mei

Je zag het al op de cover. Op woensdag 14 mei, van 13u30 tot 15u30, organiseert het partnerschap 'Ieders Stem Telt 2014'* een debat in kunstencentrum Vooruit. Zeven kopstukken van de Oost-Vlaamse kieskring gaan met elkaar in debat over de thema's wonen/energie, arbeid/inkomen en maatschappelijke dienstverlening. Getuigenissen en vragen worden aangeleverd door een panel van bewoners en ervaringsdeskundigen in de armoede uit verschillende groepswerkingen in Oost-Vlaanderen. Moderator van dienst is politicoloog Carl Devos. De inkom is gratis, inschrijven is nodig via samenlevingsopbouwgent.be. Gratis kinderopvang is voorzien van 13u00 tot 16u00.

Aansluitend op het debat:

- **Receptie met streekhapjes** uit Oost-Vlaanderen.
- **Partijtafels:** informele gelegenheid voor deelnemers om in gesprek te gaan met vertegenwoordigers van verschillende politieke partijen.
- **Informatiestanden** over de regionale, federale en Europese verkiezingen.
- **Interactief platform** via www.iedersstemtelt.be.
- **Selfie-fotostudio:** Pin een IST-badge op, toon je solidair met de standpunten van IST en maak een selfie in onze fotostudio.

ieders
stem
telt.be

*Partnerschap IST 2014:
Samenlevingsopbouw Gent vzw,
Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw,
CAW Oost-Vlaanderen, Buurtdiensten Gent Noord
vzw, Kras vzw, Intercultureel Netwerk Gent vzw,
vzw centrum voor basiseducatie/Leerpunt Gent-
Meetjesland-Leieland, Dienst Straathoekwerk Gent,
vzw JONG, vzw Sivi, Uit De Marge, ABVV Oost-Vlaanderen,
Welzijnszorg, Welzijnsschakels, Wijkcentrum De Kring Eeklo,
PWO Wetteren, Beweging van Mensen met Laag Inkomen en
Kinderen vzw, Jong Gent In Actie, De Zuidpoort vzw,
in samenwerking met Kunstencentrum Vooruit.

Herverdelen, de rode draad in het memorandum

Het memorandum IST 2014 zoemt in op 9 sociale thema's. Voor het debat maakten we hieruit een selectie die we willen voorleggen aan het panel van politici. Hieronder een beknopte weergave van de knelpunten en beleidsvoorstellen per geselecteerd thema.

Recht op wonen & energie

Je recht op wonen is pas verzekerd als je een betaalbare én kwalitatieve woning hebt. Dit recht is tot op vandaag dode letter voor tienduizenden gezinnen.

We hebben nood aan veel meer kwaliteitsvolle sociale huurwoningen. Minimaal zouden er tegen 2023 75.000 extra moeten gebouwd worden. De huidige Vlaamse doelstelling van 43.000 is ruim onvoldoende om alleen al de hedendaagse nood te lenigen. Hiervoor moet de overheid sterk

investeren, niet enkel in nieuwbouw maar ook in renovatie van het patrimonium.

Je kan de woningnood niet oplossen in enkele maanden. Dat vergt meer tijd. Ondertussen zien tienduizenden gezinnen wel elke maand een zeer grote hap uit het krappe gezinsbudget verdwijnen aan huur en energie. De overheid moet daarom een substantiële huursubsidie geven aan alle private huurders met lage inkomens.

De regionale overheden kunnen in de toekomst een ander beleid voeren. De middelen van de woonbonus moeten geheroriënteerd worden. Het is niet logisch dat de overheid het overgrote deel van haar middelen inzet op eigendomsverwerving, terwijl de sociale en private huurmarkt de steun broodnodig hebben.

Wonen als recht houdt ook rechten in voor campingbewoners (kwalitatieve terreinen) en voor dak- en thuislozen (opvang, referentieadres). Innoverende concepten zoals Community Land Trust of andere vormen van gemeenschappelijk wonen moeten kansen krijgen.

Leven zonder gas, elektriciteit of water is mensonwaardig. Niemand zal dat ontkennen en toch

worden jaarlijks mensen afgesloten van energie. Wij pleiten voor een grondwettelijk recht op energie. Dit kan enkel gerealiseerd worden als mensen steeds recht hebben op een minimale levering. Om te voorkomen dat het zo ver komt is een actieve prijzenpolitiek gekoppeld aan een algemeen basispakket energie noodzakelijk.

Een toereikend minimuminkomen: basis van een menswaardig bestaan

Armoede is meer dan enkel een centenkweszie, maar met een inkomen ruim onder de armoedegrens zal je nooit uit de armoede ontsnappen. Wij eisen het optrekken van alle uitkeringen en vervangingsinkomens tot minimaal de Europese armoedegrens. Ook moeten ze welvaartsvast zijn en blijven om verarming te voorkomen. Het is voor alle Europese lidstaten van belang om hierover ook Europees bindende afspraken te maken. Een sociaal Europa kan niet zonder een minimale inkomensbescherming van de EU-burgers. Mensen die in financiële problemen komen en schulden maken dienen de juiste kwalitatief hoogstaande hulp te krijgen. Zonder wachtlijsten, zonder enorm hoge invorderingskosten. Een complexe consumptiemaatschappij brengt mensen in de problemen. Om dit zoveel mogelijk te verhelpen zijn zowel goede schuldpreventie als directe en gepaste hulp een must.

Een duurzame job voor iedereen

Arbeid biedt bescherming tegen armoede en verhoogt de maatschappelijke integratie. Wij zijn er van overtuigd dat mensen graag aan de slag gaan mits de nodige ondersteuning en een werkgelegenheidsbeleid dat leidt naar duurzame jobs. Dat wil zeggen dat ook mensen uit kansengroepen werk vinden aan een behoorlijk loon en gedurende een langere aaneensluitende periode. We pleiten voor meer jobs op maat. Een goede begeleiding en opleiding houden rekening met de hele problematiek van de werkzoekende en doet dit met kwaliteitsvolle diensten en voorzieningen die toegankelijk zijn, ook voor de meest kwetsbare werkzoekenden.

Werken moet beloond worden, ook voor wie werkt aan een relatief laag loon. Hiervoor kunnen sociale voordelen behouden blijven gedurende een eerste periode van tewerkstelling. Wie geen werk kan vinden mag hier niet voor bestraft worden. Daarom moet de versnelde degressiviteit van de werkloosheidsuitkering teruggedraaid worden. Een goede begeleiding boekt meer resultaten en maakt deze maatregel zinloos.

Migratie is een realiteit, ook het beleid en de arbeidsmarkt zijn gebaat bij een gecontroleerde economische migratie, niet alleen van hooggeschoolde, maar ook van laaggeschoolde migranten.

►►►

►►► Daarnaast moeten mensen met een recent migratieverleden hun basisrechten gegarandeerd worden. Ook wie niet over verblijfsrecht beschikt heeft nog steeds arbeidsrechten, het recht om zich te ontwikkelen en vrijwillig in te zetten...

Maatschappelijke dienstverlening

Een duurzame, sociale samenleving geeft zijn burgers het recht op goede maatschappelijke dienstverlening. Wij zijn voorstanders van een

sociaal activeringsbeleid met het oog op maatschappelijke integratie, op maat en losgekoppeld van het recht op inkomen.

Europa nam dit op in de aanbevelingen over 'actieve inclusie' en benadrukt dat een sociaal activeringsbeleid 3 evenwaardige luiken bevat: een toereikend inkomen, een inclusieve arbeidsmarkt en de toegang tot kwalitatieve diensten. Dit moet ook in het beleid van Europa, de federale en Vlaamse overheid te merken zijn.

Een goede dienstverlening geeft mensen waar

ze recht op hebben. De automatische toekenning van rechten, met prioriteit de verhoogde tegemoetkoming in de gezondheidszorg (vroeger Omnio-statuu), moet maximaal gerealiseerd worden. De maatschappelijke diensten moeten ook actief op zoek gaan naar mensen die hun rechten niet uitputten en zorgen voor toegankelijke dienstverlening. Een geïntegreerde basisvoorziening in elke gemeente of wijk wordt hiervoor opgericht als centrale ankerplaats.

Zelf aan de slag

Op 24 maart werd de publiekscampagne van Ieders Stemt Telt officieel gelanceerd.

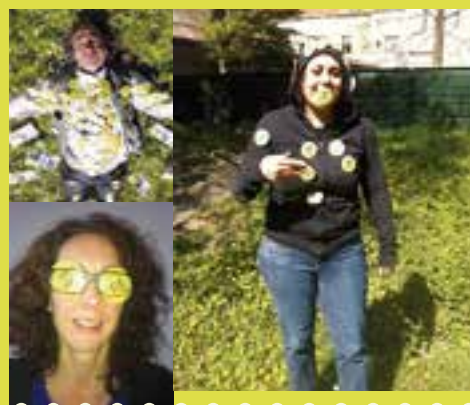
Alle registers werden en worden opengetrokken, want elke stem telt, ook die van jou! Surf naar www.iedersstemtelt.be en test al spelend jouw kennis over sociale thema's via de fotoquiz. Bij elke foto krijg je de vraag: is deze foto bij ons getrokken of niet? Na elk antwoord krijg je facts and figures over een bepaald thema uit het memorandum. Op het einde kan je jouw score delen op facebook.

Speel nu mee, zodat je op 25 mei niet laat spelen met jouw stem!

En er valt nog meer te ontdekken en beleven op de website:

- ontdek de standpunten van politieke partijen over de sociale thema's in het memorandum,
- steun IST en onderteken het memorandum,
- check de kalender en bekijk alle verkiezingsevenementen van IST,
- maak een foto van jezelf (een selfie), schreeuw jouw verontwaardiging uit over de sociale problemen in ons land en plaats jouw selfie op onze website,
- doe mee aan de selfiewedstrijd op facebook en maak kans op een tablet.

Samen met bewoners

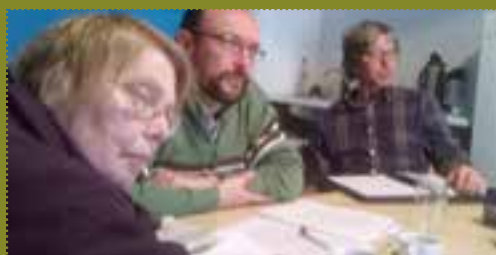
De voorbije maanden zaten maatschappelijk kwetsbare mensen aan tafel met politici van verschillende partijen. Tijdens de gesprekken werd de inhoud van het memorandum toegelicht en werd er gepeild naar de standpunten van de partijen op de beleidsvoorstellen uit dit memorandum. Een leerrijke en boeiende ervaring, zowel voor de deelnemers als voor de politici.

Deze politici namen de handschoen op

We gingen in gesprek met Valerie Taeldeman (CD&V, Vlaams volksvertegenwoordiger), Tom De Meester (PVDA+, voorzitter PVDA Oost-Vlaanderen), Joris Vandenbroucke (Sp.a, kabinetsmedewerker Minister van Wonen), Elisabeth Meuleman (Groen, fractievoorzitter Vlaams parlement), Bart Van Malderen (Sp.a, fractieleider Vlaams parlement), Alexander De Croo (Open VLD, vicepremier en minister van pensioenen) en Sarah Smeyers (N-VA, federaal volksvertegenwoordiger).

▲ BEWONERS IN GESPREK
▼ MET JORIS VANDENBROUCKE

▲ ... EN MET ALEXANDER DE CROO

Parlementsbezoeken

Tussen al dat praten heen werden ook de benen gestrekt. Verschillende groepswerkingen uit Oost-Vlaanderen (Projectgroep 'Genoeg', Sociale Kruideniers Gent, Gents Netwerk van Sociale Huurders, de drie Gentse Verenigingen waar armen het woord nemen, Emancipatorische Werking OCMW Gent, Jong Gent in Actie, Groepswerking Ledeberg, Basiswerkingen Meetjesland, De Mozaart uit Lokeren en Wijkwerking Ronse) zakten af naar Brussel voor een bezoek aan het Vlaamse, federale of Europese parlement. Wat de deelnemers ervan vonden? De foto's zeggen volgens ons genoeg.

Voedselverspilling

– WIJ ZEGGEN NEEN!

Dit onderzoek schokte zowel overheden, organisaties als particulieren en daarom ontstaan er uit verontwaardiging tal van initiatieven om voedselverlies te reduceren. Enkele voorbeelden. In Groot-Brittannië hebben de zogenaamde 'ugly foods', voeding die de strenge esthetische normen niet haalt, ingang gevonden in de supermarkten en dit aan een sterk gereduceerde prijs. In Nederland ontstaan er 'outlet-voedingswinkels' die enkel producten verkopen aan een lage prijs uit overproductie of die de vervaldatum naderen. Deze 'outlet-voedingswinkels' kennen een gigantisch succes.

Maar hoe zit het met België?

Ook in België wordt er vanuit verschillende organisaties en overheden nagedacht om het probleem aan te pakken. De Sociale Kruideniers Vlaanderen vzw, waarvan de Sociale Kruideniers Gent vzw een actief lid is, heeft een krachtige visietekst opgesteld met als thema 'voedselverlies in het kader van armoedebestrijding'. Als Sociale Kruideniers zijn we diep verontwaardigd over de massale schaal waarop voedsel verloren gaat: voedsel is een essentiële basisbehoefte. In België gaat on-

Voedselverlies reduceren is een thema dat steeds meer gehoor krijgt. En dat is een goede zaak, want de cijfers zijn onthutsend. Tristram Stuart, een Britse activist die in 2009 zijn boek 'Waste, uncovering the global food scandal' uitbracht, deed een globaal onderzoek naar de omvang en oorzaken van voedselverlies. "Groot-Brittannië, Amerika en Europa beschikken over een aanbod van 200% van het strikt noodzakelijke om de voedingsnoden van hun bevolking te bevredigen. Dit betekent dat de helft van de geproduceerde eetbare voeding in de keten tussen boer en consument verloren gaat! Dit terwijl er in de wereld 870 miljoen mensen honger lijden."¹

geveer 3.6 miljoen ton voeding per jaar verloren². Dit terwijl steeds meer mensen rond moeten komen met een te beperkt inkomen om kwalitatieve voeding te kunnen aankopen. Ongeveer 1 op 7 personen³ leeft in armoede in een welvarend land als België. Daarom kunnen we niet tolereren dat er op grote schaal voedsel verloren gaat en verzetten we ons tegen de massale overproductie en het voedselverlies dat hiermee gepaard gaat.

Hoe kunnen we het probleem aanpakken?

We ijveren ervoor dat de verschillende overheden hun verantwoordelijkheid opnemen om het probleem van de overproductie terug te dringen. Het sensibiliseren van de

diverse actoren in de voedselketen, de consument inbegrepen, is hierbij een belangrijk instrument. Een mooi voorbeeld daarvan is de sensibiliseringsactie 'Feed the 5000' opgericht door Tristram Stuart. Tijdens de actie worden er 5000 maaltijden gekookt met 'voedselverlies', voedsel dat gerecupereerd werd op velden, bij producenten en supermarkten. Deze maaltijden worden gratis uitgedeeld als actie en protest tegen de massale voedselverspilling. Op 1 april vond een meer dan geslaagde actie in Brussel plaats. Ook Stad Gent wil zich inzetten tegen voedselverlies en plant een 'Feed the 5000' actie op 20 september. De Sociale Kruideniers Gent vzw zullen dit evenement mee organiseren en ondersteunen.

Daarnaast ligt er ook een taak in het faciliteren van initiatieven die voedselverlies tegengaan. 'Voedselverliezen' dienen bij het begin van de keten gerecupereerd te worden (bv. veilingen), zodat ze nog verwerkt kunnen worden tot nieuwe gezonde

¹ <http://nl.wfp.org/content/honger-cijfers> en

<http://www.tristramstuart.co.uk/FoodWasteFacts.html>

² <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/data/docattachments/rapport%20landbouw.pdf>

³ http://www.armoedebestrijding.be/cijfers_aantal_armen.htm

producten. Deze innovatieve activiteit zorgt op zijn beurt voor jobcreatie in de sociale economie en kan zich manifesteren op grote en kleine schaal. De producten kunnen via een tweeledige prijs verkocht worden, enerzijds aan sociale organisaties, maar evengoed ook binnen het reguliere circuit. Het sensibiliseren van verschillende actoren en het faciliteren door middel van sociale economie moet steeds aan elkaar gelinkt zijn en - met evenveel aandacht - uitgevoerd worden. Op die manier wordt het voedselverlies bij de kern aangepakt.

Een ander voorbeeld: op Vlaams niveau hebben de Sociale Kruideniers Vlaanderen vzw en KOMOSIE (Koepel van milieuondernemers in de sociale economie) de handen in elkaar geslagen. Samen willen ze 'voedselverliezen' recupereren (herverwerking, distributie) door middel van sociale economie. De herwerkte

◀ **HEERLIJKE CURRY BEREID MET VOEDSEL DAT ANDERS IN DE VUILBAK ZOU BELANDEN, WORDT GRATIS VERDEELD ALS ACTIE TEGEN DE VOEDSELVERSPILLING TIJDENS 'FEED THE 5000' IN BRUSSEL.**

TIJDENS 'RABOT OP JE BORD' LEREN DE DEELNEMERS HEERLIJKE PRODUCTEN MAKEN ▲ MET KORTE KETEN GROENTEN & FRUIT EN VOEDSELOVERSCHOTTEN.

HET RESULTAAT NA EEN NAMIDDAG KOKEN ▼

►►► producten zouden bestemd zijn voor sociale organisaties. Ook minister Lieten toont hiervoor grote interesse en wil initiatieven ondersteunen die de voedselverliezen aanpakken.

Rabot op je bord

Op Gents niveau is er een samenwerking ontstaan in de wijk Rabot tussen de Sociale Kruidenier, stadsakker De Site, het Wijkgezondheidscentrum Rabot, Voedselteam Rabot en leveranciers, onder de noemer van Rabot op je bord. Klanten van de Sociale Kruidenier en buurtbewoners verwerken groenten van de stadsakker en perfect eetbare overschotten tot heerlijke vegetarische boterhamsalades, confituren, spaghetti-sauzen... De producten worden verkocht aan een gereduceerde prijs binnen de Sociale Kruidenier, maar ook openbaar aan een marktconforme prijs. De opbrengst gaat integraal naar de werking van de Sociale Kruidenier, die op haar beurt dit terug kan investeren in gezonde voeding voor haar klanten. Er wordt sensibiliserend (korte keten, voedselverlies, armoedebestrijding) en faciliterend gewerkt. Op die manier slaan we twee vliegen in één klap. In het najaar 2014 willen we beleidsaanbevelingen schrijven hoe voedselverlies op een structurele manier kan gereduceerd worden. Aanbevelingen, geschreven door een groep mensen met een beperkt inkomen, en bijgevolg ervaring en een duidelijke visie op het thema, kunnen een krachtig signaal geven naar overheden.

⁴ Visie en missie Sociale Kruideniers Vlaanderen vzw

▲ EEN CHEFKOK BEREIDT EEN GASTRONOMISCHE MAALTIJD MET 'VOEDSELRESTEN' ONDER BEGELEIDING VAN TRISTRAM STUART TIJDENS 'FEED THE 5000 BRUSSEL'.

▲ HET GENTSE PROMOTEAM VAN 'RABOT OP JE BORD' DIE VOORBIJGANGERS SENSIBILISEERT OVER DE MASSALE VOEDSELVERLIEZEN IN DE PRODUCTIEKETEN TIJDENS 'FEED THE 5000 BRUSSEL'.

Enkel voor mensen in armoede? Wij zeggen neen!

Vanuit ethisch oogpunt is het onze overtuiging dat mensen in armoede niet de oplossing zijn voor het probleem van voedselverlies. Mensen in armoede verdienen respect, moeten kunnen beschikken over kwalitatieve voeding en keuzevrijheid hebben in het aanbod. Daarom is het belangrijk dat voedseloverschotten, al dan niet herverwerkt, verkocht kunnen worden in de sociale kruidenier aan een lage prijs. ⁴Maar dezelfde producten kunnen ook openbaar verkocht worden aan een marktconforme prijs. Een eerste stap bestaat erin producten, waar-

van de 'ten minste houdbaar tot' datum wordt bereikt, in een winkel te verkopen die voor iedereen toegankelijk is en waar arm en rijk elkaar kunnen ontmoeten. Mensen in armoede kunnen een schakel zijn in de oplossing om voedselverliezen

te reduceren. Maar de oplossing ligt erin dat we samen met alle actoren gaan consuminderen en werken naar een meer duurzame lokale voedselproductie die gedragen is door de lokale gemeenschap en dit met respect voor mens, natuur en milieu.

- Facebook Sociale Kruidenier Pannestraat: facebook.com/socialekruidenierpannestraat
- Sociale Kruideniers Vlaanderen vzw: www.socialekruideniersvlaanderen.be/
- Stadslandbouw De Site: www.rabotsite.be/
- Actie Feed the 5000: www.feeding5k.org/
- Visietekst 'Voedselverlies in het kader van armoedebestrijding' en bestellijst 'Rabot op je bord' te verkrijgen via nele.de.wulf@samenvlevingsopbouw.be

◀ 'FEED THE 5000 BRUSSEL' WAS EEN GROOT SUCCES! OOK MINISTER LIETEN WAS AANWEZIG OM HET PROJECT EN DE SOCIALE KRUIDENIERS VLAANDEREN VZW TE STEUNEN. OP DE FOTO VAN LINKS NAAR RECHTS: KOMOSIE, SOCIALE KRUIDENIER GENT, SOCIALE KRUIDENIER LEUVEN, MINISTER LIETEN, SOCIAAL WINKELPUNT ANTWERPEN.

De Werkkanten

de weg naar een nieuw laagdrempelig initiatief naar werk

Eind april 2014 zullen er nog twee grote werkwinkels van de VDAB overblijven in Gent, één in het nieuwe Vlaams Administratief Centrum aan het Sint-Pietersstation en één tijdelijk in de Minnemeers (en vanaf het na-jaar definitief in de Kongostraat). De werkwinkels zullen meer sector- en vacaturegericht werken en gaan verder inzetten op digitalisering (via o.a. 'mijn VDAB') i.p.v. contactdienstverlening. Alle Gentse werkwinkels, ook uit de omringende gemeenten (Merelbeke, Lochristi, Zomergem...), in totaal ongeveer 22 000 mensen, zullen naar één van beide werkwinkels doorverwezen worden. Door dit alles dreigen de Werkwinkels minder toegankelijk te worden voor iedereen.

Het idee van een stedelijk laagdrempelig alternatief op de Werkwinkels was al langere tijd aan het broeden binnen de stad Gent. Zo stond het al ingeschreven in het huidige bestuursakkoord. Maar het is pas vorige zomer dat een stuurgroep met stadsdiensten, VDAB, RVA, OCMW, vakbonden... zich er effectief over boog en een concept over 'laagdrempelige persoonsgebonden buurtdienstverlening in het kader van werk en opleiding voor

Als antwoord op het optimalisatieplan van de VDAB en de daarbij horende reorganisatie en sluiting van twee van de vier Gentse Werkwinkels, lanceerde de Dienst Werk van de stad Gent eind oktober 2013 het concept van werkantennes. De Lege Portemonnees nodigde zichzelf uit bij Dienst Werk en stelde de vraag hoe werkzoekenden en potentiële gebruikers van de werkantennes betrokken worden bij de ontwikkeling van dit concept. Daarom organiseerden we op 31 maart een inspraakmoment om na te gaan "hoe kan een dergelijk werkantenne werkzoekenden helpen in hun zoektocht naar werk?"

kwetsbare groepen' begon uit te schrijven. Toen het nieuws van deze conceptontwikkeling bekend raakte nam de Lege Portemonnees het voortouw om de participatie van de werkzoekenden in goede banen te leiden. We deden dit vooral om er voor te zorgen dat dit nieuw initiatief een zo optimale en laagdrempelige opstart kan hebben, op maat van de werkzoekenden. Daarnaast is dit een eerste aanzet tot realisatie van regelmatige inspraak vanuit de 'gebruikers' van de werkantennes.

Op 31 maart was het zover en vonden op een zonnige lenteavond 28 deelnemers de weg naar het buurtcentrum van het Rabot, voor de eerste grote inspraakronde over de ontwikkeling van de werkantennes. Ter inleiding gaf de Dienst Werk een stand van zaken van de conceptontwikkeling van de werkantenne en hoe het nu zit met de toekomst van de werkwinkels. Daarna bogen de aanwezigen zich over de volgende vier vragen: "Wat kan je helpen bij je zoektocht naar werk?", "Hoe kan een werkantenne deel worden van de buurt?", "Op welke manier kan een werkantenne zich kenbaar maken naar de gebruikers toe?" en "Wat na dit inspraakmoment? Hoe kan je betrokken blijven?"

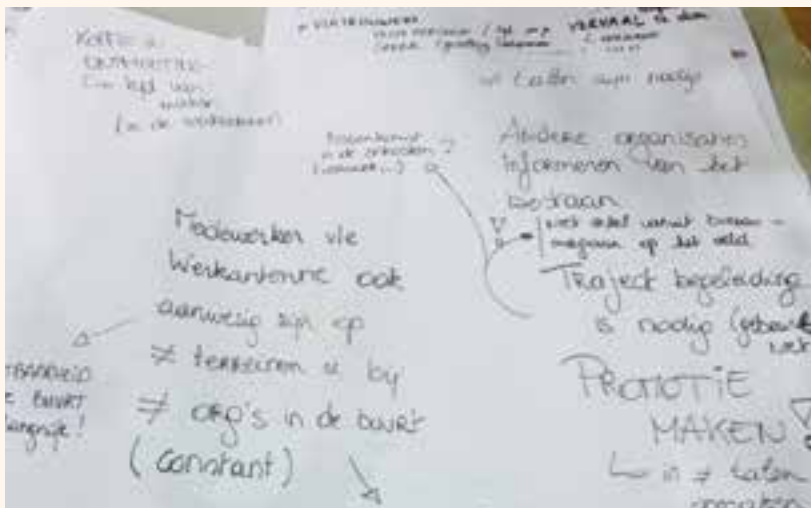
In twee rondes konden de deelnemers hun mening, ideeën en suggesties kwijt.

Aan de gesprekstafels kwamen veel interessante zaken naar boven, zoals het belang van vertrouwen of nazorg, groepsonthoofden en communicatie op maat. Alle concrete voorstellen werden gebundeld en overgemaakt aan de Dienst Werk. We weten dat het niet evident zal zijn om alles direct te implementeren, maar we

▶▶▶

►►► zijn er wel van overtuigd dat dit geleidelijk aan kan verwerkt worden in de verdere ontwikkeling en opstart van de werkantennes. We volgen uiteraard dit verhaal verder van nabij op en hebben binnen een zestal maanden terug een afspraak met medewerkers van de werkantennes en de Dienst Werk om mee hun opstart te evalueren en nieuwe ideeën te leveren. De eerste werkantenne, zal feestelijk geopend worden op maandag 5 mei om 14 uur, in het Buurtcentrum Rabot. In de loop van mei zal een tweede werkantenne

openen in de Welzijnsknoop van Ledeberg. De opening van een derde antenne staat gepland voor 2015, in welke wijk dit zal gebeuren is nog even afwachten. We hopen natuurlijk op veel meer, gezien de verdere stijging van de werkloosheid, maar vinden het op zich al een statement dat een lokale overheid investeert in deze drie laagdrempelige dienstverlenende initiatieven, zodat de kwetsbare werkzoekenden niet in de kou staan door de feitelijke besparingen van de VDAB op Vlaams niveau.

COLOFON

FRANK wordt uitgegeven door:

Samenlevingsopbouw Gent vzw, Blaisantvest 70, 9000 Gent

Telefoon: 09 223 95 15 - Fax 09 239 96 72

Email: info.gent@samenvlevingsopbouw.be

Url: www.samenvlevingsopbouw.be

FRANK verschijnt vanaf in januari, mei en oktober.

Onder het motto 'Kansen creëren, grondrechten garanderen' werkt Samenlevingsopbouw Gent vzw in de 19de-eeuwse gordel rond thema's zoals inkomen, wonen, onderwijs en leefbaarheid. We ondersteunen en versterken er kwetsbare groepen zodat zij vanuit hun krachten zelf mee oplossingen kunnen geven voor problemen die zich in hun nabijheid stellen. In samenwerking met diensten en organisaties, zetten we samen met deze kwetsbare groepen, ook stappen om het beleid aan te sporen om tot duurzame en structurele oplossingen te komen. 'Iedereen moet van de grondrechten kunnen genieten en ze moeten afdwingbaar zijn'.

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER: Tom Dutry, Wannes Degelin, Lut Vael, Frank Vandepitte, Stéphanie Staïesse, Ann-Sophie Hofman, Karolien Vermeulen, Joris De Groote, Patrice De Meyer, Nele De Wulf, Wouter Van Thillo, Anke Hintjens, Joris Demoor, Daan Hugaert

EINDREDACTIE: Stéphanie Staïesse, Lut Vael, Jan Rooms en Frank Vandepitte.

ADRESBEHEER: jan.rooms@samenvlevingsopbouw.be

VORMGEVING: derkapellmeister@me.com

FOTOGRAFIE: Wannes Degelin, Rudy Roelandt, Nele De Wulf, Jacques Franck, de Lege Portemonnees, Brandpunt 23, Layla Aerts, Walter Busschots, Tim Freh, Jean Marie V.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Lut Vael, Blaisantvest 70, 9000 Gent

STEUN: Indien je Samenlevingsopbouw Gent vzw wil steunen in de uitvoering van haar verschillende projecten kan je een gift storten op rekeningnummer BE86 0011 6719 6350

Daan Hugaert

De Warme samenleving

Als ik met de teletijdmachine van prof. Barabas 50-60 jaar terug reis, zie ik mezelf op de zulle van café Transport op de Bevrijdingslaan. Met mijn maat Charlie bikkend, of turend naar het concert van luid tsjilpende mussen. Ik zag er uit als een aibaar manneke met een groot rond hoofd en wijd uitstekende flaporen. Mijn pa was cafébaas en dat café met zijn groot biljart en vogelpik was een paradijs voor zo'n klein bazeke. De sfeer in het café was altijd vrolijk en warm. Iedereen sprak met iedereen, niemand werd buitengesloten. Zelfs de grootste ambetanterik niet. In hoog oplopende ruzies stak mijn vader de agressiefste buiten. Kon hij even afkoelen tussen de tramrails! Maar 's anderendaags was hij weer welkom. Een pint en we klappen er niet meer over. Zo ging dat.

In het café woonden mijn grootouders. Ik heb ze altijd oud geweten. Toen mijn vader 12 was zijn ze geëmigreerd uit het Meetjesland naar de Brugse Poort, met weinig meer op zak dan hun naam. Bomma begon een café en pé ging travakken in den Uco. Ook de kinderen deden hun duit in het zakje. Kort naar school en hup, naar 't fabriek! Ze waren klein en slecht behuist en moesten pezen om den boterham. Mijn pa is spekkenbakker geworden op zijn 14de en na een korte periode als coureur en een vrijage, begon hij zijn eerste café, annex velowinkel. Deze vooroorlogse maatschappij heb ik niet meegemaakt, ik zat nog in de loop van vaders geweer. Maar pé vertelde er wel vaak over, ook over de harde oorlog.

Als ik bleef eten (ik woonde 300 meter verderop) kreeg ik steevast een entrecote van den beenhouwer op mijn bord, dat vanwege zijn buitensporige proporties aan beide kanten van mijn telloor hing. Protesteren hielp niet. Mijn zus en ik waren gefascineerd door het rijke smakenpallet dat pé bekwaam door alle restjes bij elkaar te klutsen en met ei of nootmuskaat te verrijken tot zijn fameuze 'gerekte petoiten'. Een gerecht dat op veel menu's niet zou misstaan. Ik genoot een zorgeloze jeugd. Vrijheid, eten à volonté, cinema en tv. Ik was mij amper bewust van de solidaire samenleving waartoe ik behoorde. Pa gaf soms kleren weg aan wie het nodig had, of een schel hesp, of een pintje. De buurtfeesten waren hoogdagen voor iedereen.

Toen ik de wijk verliet veranderde de samenleving. Er kwam angst en achterdocht binnensluipen, egoïsme ook. Gelukkig voelen we aan dat we de andere kant weer opmoeten. De koleriekste efkes laten afkoelen tussen de tramrails en de deur weer open. Een pint en we kunnen er weer tegen. Als de rapste lemmingen de goeie kant kiezen kan er niets mislopen. Maar niet te rap hé! Iedereen moet wel meekunnen.

Daan Hugaert is bekend als 'Den Eddy' uit 'Thuis' of als commissaris Van Deun uit 'Witse'. Momenteel voert hij met de theateervoorstelling 'Een trooster' voor het eerst een monoloog op.